

Xosé Antón Ledo Pan, gandeiro e responsábel de ovino e cabrún no SLG

É o responsábel do sector ovino e cabrún no Sindicato Labrego Galego e membro da súa Executiva, compaxinando estas responsabilidades sindicais co traballo nunha explotación propia: 170 ovellas en réxime extensivo en Irima Baixa, en plena Serra de Meira, no municipio d'A Pastoriza (Lugo). Un claro exemplo de como da teoría -Xosé Antón Ledo é enxeñeiro agrónomo- se pode pasar á práctica, sen esquecer as reivindicacións fundamentais do sector. Neste senso, Ledo ten desenvolto a súa actividade sindical en localidades como Betanzos, Lugo ou Meira.

“O SLG tivo que solucionar o problema dos contedores porque a Xunta non fixo nada”

■ **Nos últimos tempos, o sector ovino pasou a un primeiro plano por mor da polémica dos contedores. ¿Cómo está a situación?**

Foi unha loita que levou adiante o SLG pola inxustiza que supuña. O tema dos contedores vén dun problema que arrastramos dende a crise das vacas tolas. Se nun principio se esixía a retirada de cadáveres das explotacións de vacún, agora estendeuse a cabrún, coellos, aves, ovino e porcino. O problema dos contedores é que pretendían que gastásemos o salario dun mes -un contedor custa uns 600 euros-. Algo inasumible.

O que máis nos molesta é que dende a Xunta non se fixese nada e tivese que ser nós o SLG quen se buscasse a vida, organizando unha reunión co Ministerio en Madrid, que foi onde se solucionou o problema.

■ **¿Que situación atravesan actualmente as explotacións de ovino galegas?**

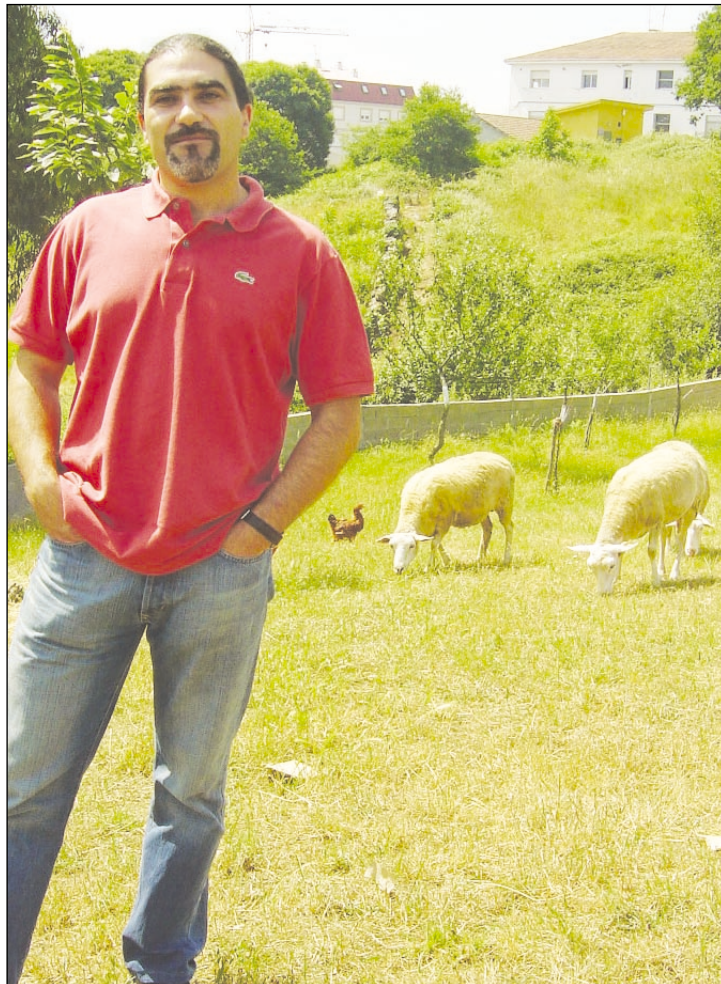
A situación é complicada coma no resto dos sectores pola problemática dos prezos. Temos unha grande dificultade para fixar prezos.

De feito, non os fixamos nós, senón que os fixan os intermediarios. Moitas veces, os prezos que acadamos non remuneran o traballo, nin os custes que temos nas explotacións.

O malo é que a Administración non fai nada para buscar alternativas que poderían ser viábeis, como a cría de ovellas para leite ou a elaboración de queixos. Tampouco fixo nada en canto á retirada dos animais de desvelle, a pesares de que lle presentamos, hai anos, un plan para iso. Esta podería ser unha fonte de ingresos adicional e evitaría que viñese o camión a recoller os animais mortos.

■ **¿Como ve o futuro do sector ovino en Galiza?**

En canto ao futuro do sector, eu son optimista. Se a Administración aposta por manter o medio rural vivo, e por que volva a xente a ese medio rural para repoboalo, aí o sector de ovino e cabrún é moi atractivo, xa que son animais de doado manexo, e o nivel de investimentos non é moi grande. Con valos e superficie abunda, mesmo ofrecendo facilidades á

Xosé Antón Ledo compaxina a actividade sindical co traballo nunha explotación extensiva de 170 ovellas n'A Pastoriza

xente que lle interese, é unha actividade que che permite ter os teus intrins de descanso e atender outras activi-

dades. A liberdade que che permite esta actividade é grande. Neso pode resultar atractiva para a xente.

“Píddolle dignidade e honradez política á nova Consellaría de Agricultura”

■ **Imos ter novo goberno na Xunta. ¿Que lle pediría á persoa que se responsabilice da Consellaría de Agricultura?**

O primeiro que lle pediría é dignidade e honradez política. Estamos cansos de sufrir conselleiros que non ten ningunha relación co agro e que non o coñecen. Queremos xente competente, que coñeza o sector no que vai traballar.

Tamén é necesario un cambio nas políticas da Administración. A Administración debe intervir nos sectores, sobre todo en temas coma os prezos ou a ordenación do territorio. Ese é o traballo que debe desenvolver. A Administración non pode estar vinculada exclusivamente aos intereses dun sector, dunha empresa, ou dun determinado modelo de produción, como sufrimos nos últimos anos.

Despois, e dunha vez por todas, hai que recoñecer o que son os verdadeiros interlocutores dos labregos e das labregas neste país, que son as organizacións agrarias. Cómpre crear uns organismos estables que permitan unha relación estable entre a Administración e os labregos e labregas para que as políticas que se leven adiante sexan consensuadas.

Tamén estamos cansos de tanta burocracia. Deberíase unificar todo o que ten que ver co medio rural, e coas explotacións agrarias e gandeiras, nunha única consellaría.

Por último, eu pediría unha política activa de cara a dignificar a actividade agrogandeira, recuperar a autoestima da xente que estamos a traballar nas explotacións e da xente que aínda vive no medio rural.

“Nos últimos anos, deixaron que o sector evolucionara como lle petase”

■ **Vostede é un bo coñecedor do agro lucense. A pesares de ser a provincia onde máis está enraizada a actividade agraria, padece os problemas do rural galego. ¿Como está hoxe o panorama?**

En Lugo acontece o mesmo ca no resto do país. Estanse concentrando as zonas de produción naquelas comarcas máis dinámicas, coma Sarria, Chantada, Terra Chá e A Mariña. As explotacións, para seguir mantendo unha renda digna, necesitan incrementar a súa dimensión, polo que se produce un proceso de concentración. Na zona sur estase acusando moito o problema do despoboamento, e as explotacións están ficando máis illadas e dispersas, cos problemas que iso trae en canto a manexo e a facer traballos en común.

Eu penso que os diversos sectores do agro lucense van seguir tendo futuro, e vai seguir habendo explotacións. Outro tema é saber en que condicións se vai desenvolver o futuro desas explotacións e ata cando vai aturar a xente, pois o proceso de desmantelamento do agro foi moi intenso nos últimos anos, e todas as actuacións por parte da Administración continúan indo por ese camiño.

■ **¿Cre que se está a facer o suficiente polas explotacións agrarias máis desfavorecidas da montaña lucense?**

Non. Ao longo dos últimos anos o que se fixo foi deixar que cadaquén se buscasse a vida para atopar solucións particulares para as súas explotacións. Non houbo unha política global pensando nun futuro global do sector e,

sobre todo, planificando. Deixouse que o sector evolucionara como lle petase.

En Galiza, o único que se fixo pola agricultura foi xestionar os cartos que viñeron de Europa, pero nin sequera se elaborou un plan para definir que se pretendía coa distribución deses fondos. Así, atopámonos hoxe en día con esta situación caótica na que non hai dúas explotacións iguais, ben sexa polo sistema de manexo, ou ben pola situación económica. De aí que, aínda que a partir de agora se queiran facer políticas máis activas para virar esta tendencia, nos podemos atopar cun problema grave de que a incidencia destas políticas non sexa a mesma en todas as explotacións, senón que sexa moi distinta.